

Onderzoeksraad voor Veiligheid
t.a.v. ir. J.R.V.A. Dijsselbloem en mr. C.A.J.F. Verheij
Postbus 95404
2509 CK DEN HAAG

Zoetermeer, 18 november 2021

Betreft: Reactie op de aanbeveling in het rapport 'Kapseizen en zinken viskotters, lessen uit de voorvallen met de UK-165 Lummetje en de UK-171 Spes Salutis'

Kenmerk: hv21-0396mr/DIR_Alg

Geachte heer Dijsselbloem en mevrouw Verheij,

Middels deze brief reageert SBB op de aanbeveling zoals gedaan in het rapport 'Kapseizen en zinken viskotters, lessen uit de voorvallen met de UK-165 Lummetje en de UK-171 Spes Salutis'. In uw rapport doet u SBB de volgende aanbeveling:

'Zorg dat er binnen de visserijopleidingen expliciet aandacht wordt besteed aan het veiligheidsrisico van asymmetrische beladingstoestanden en hoe in de praktijk te handelen om dit risico te beheersen. Neem dit bijvoorbeeld op in het lesmateriaal.'

SBB heeft grote waardering voor het door u uitgevoerde onderzoek en wil graag meewerken aan het voorkomen van toekomstige ongevallen. Een van de hoofdtaken van SBB is het opstellen en onderhouden van de kwalificatiedossiers in het middelbaar beroepsonderwijs. In de kwalificatiedossiers beschrijft SBB de eisen waaraan een student moet voldoen om een bepaald mbo-diploma te behalen. Hoe dit vervolgens wordt vertaald naar lesprogramma's en lesmateriaal valt buiten de taakstelling van SBB. Het onderwijs bepaalt in afstemming met het (regionale) bedrijfsleven hoe het onderwijs wordt vormgegeven.

De aanbeveling en het onderzoeksrapport zijn besproken in de bij de visserijopleidingen betrokken SBB-commissies: de sectorkamer Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem (MTLM) en haar marktsegment Maritiem. Onderwijs en bedrijfsleven in SBB-verband komen samen tot onderstaande reactie.

In de huidige kwalificatiedossiers met visserijtaken is er aandacht voor het bredere thema stabiliteit, dit wordt ook in het onderwijs behandeld. Het veiligheidsrisico van asymmetrische beladingstoestanden is echter niet expliciet in de kwalificatiedossiers opgenomen. De kwalificatiedossiers met visserijtaken zijn in 2020 en 2021 herzien en worden op dit moment ingevoerd voor de nieuw instromende studenten. Het op korte termijn opnieuw herzien, vaststellen en invoeren van deze dossiers zou pas op z'n vroegst effect hebben op de nieuwe instroom van studenten in 2023. Daarom komt SBB met de volgende aanpak:

1. Om het belang van asymmetrische beladingstoestanden te benadrukken, neemt SBB voor 1 januari 2022 een passage op in de verantwoordingsinformatie bij de kwalificatiedossiers zodat asymmetrische beladingstoestanden nu en in de toekomst aandacht krijgen in de relevante

beroepsonderwijs bedrijfsleven

opleidingen, in de vorm van basiskennis passend bij het mbo-niveau (NLQF 2 en 3). De verantwoordingsinformatie is een door SBB vastgesteld document dat hoort bij het kwalificatiedossier. Dit document wordt door het onderwijs gebruikt bij het inrichten van het onderwijs. De verantwoordingsinformatie kan indien nodig jaarlijks worden aangepast en biedt ruimte om de interpretatie van het kwalificatiedossier nader toe te lichten.

SBB zal de aangepaste verantwoordingsinformatie onder de aandacht brengen bij de opleidende scholen. De scholen hebben inmiddels aangegeven per direct ook expliciet aandacht te zullen gaan besteden aan asymmetrische beladingstoestanden.

2. Bij de eerstvolgende herziening van de kwalificatiedossiers zal bij de specifieke visserijtaken een kennis- of vaardigheidsitem worden toegevoegd om zo in de werkprocessen blijvende aandacht voor de veiligheidsrisico's van asymmetrische beladingstoestanden ook in de toekomst te borgen.

Deskundigen uit onderwijs en bedrijfsleven geven verder aan dat enkel aandacht voor asymmetrische beladingstoestanden in het initiële mbo-onderwijs onvoldoende is. Reden hiervoor is dat een afgestudeerde stuurman pas na een aantal jaar varen, schipper (of diens plaatsvervanger) wordt en daarmee verantwoordelijk voor de stabiliteit. Aandacht voor asymmetrische beladingstoestanden zou daarom regelmatig onder de aandacht van werkende vissers moeten worden gebracht.

Tot slot heeft SBB over deze aanbeveling overleg gevoerd met de Stichting Sectorraad Visserij, het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat en Netherlands Maritime Technology. Ze zijn bekend met de in deze brief geschetste aanpak.

Met vriendelijke groet,

Hanneke Vlugsma
directievoorzitter

Kopie aan:

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. mevrouw drs. B. Visser
Postbus 20901
2500 EX Den Haag